

Ombuigingsnota 2014-2017

Gemeente Middelburg

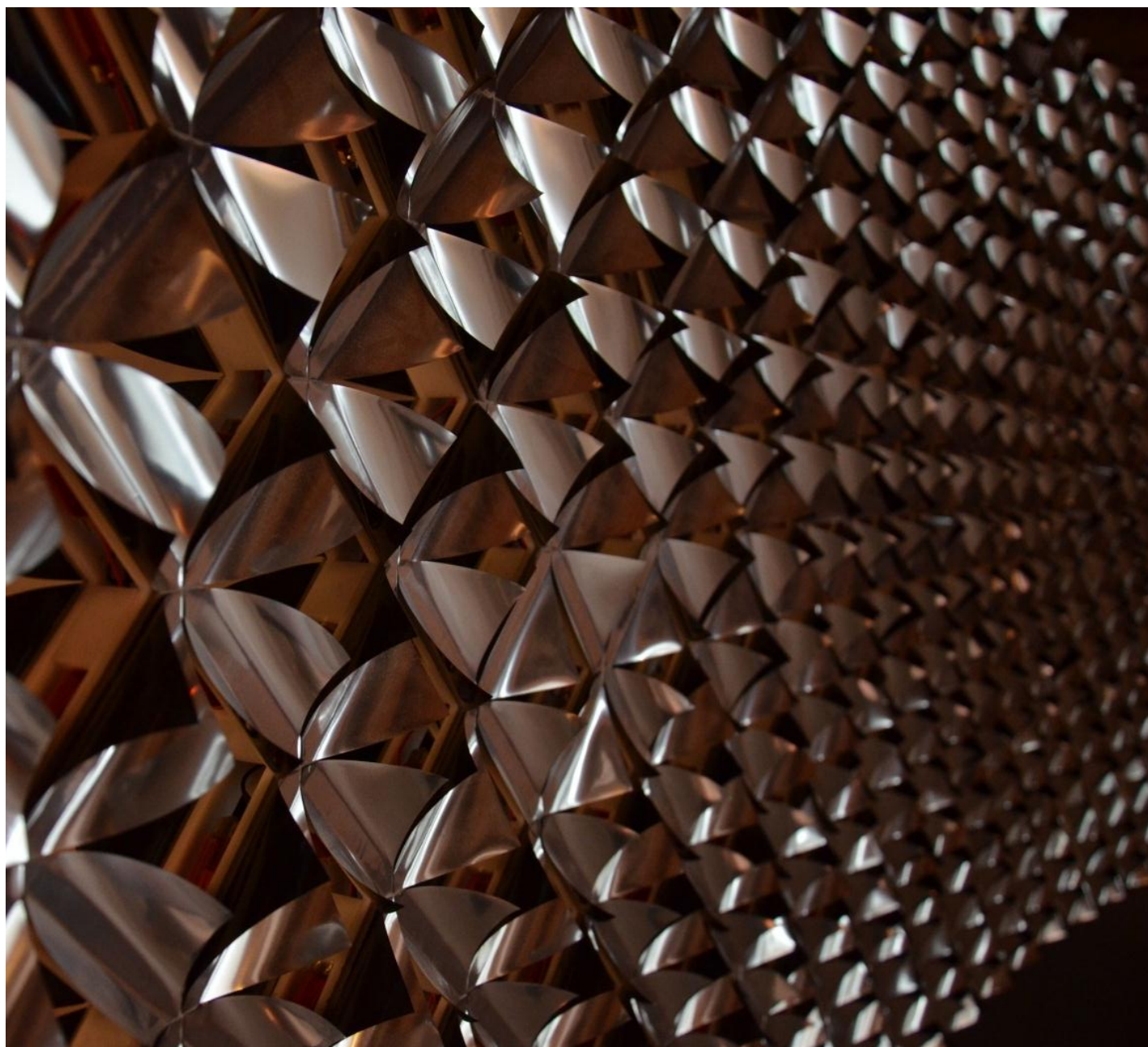


Foto: LOTUS van Daan Roosegaarde (Façade 2012)

Middelburg, 5 februari 2013

Inhoudsopgave

Inleiding.....	5
Programma Bestuur	12
Programma Mobiliteit	23
Programma Jeugd en Onderwijs.....	26
Programma Maatschappelijke Participatie en Zorg	28
Programma Vrije Tijd en Imago	29
Programma Milieu	31
Programma Wonen, Woonomgeving en Economie	34
Algemene Dekkingsmiddelen.....	37

Inleiding

De gemeente Middelburg is voor de derde achtereenvolgende keer genoodzaakt door middel van ombuigingen een antwoord te vinden op de Rijksbezuinigingen. De laatste keer, in 2011 zijn ombuigingsmaatregelen doorgevoerd met een omvang van € 6,5 mln. inclusief een forse reductie (12%) van het aantal medewerkers van de gemeente. Nu moet er opnieuw bezien worden op welke wijze voor een bedrag van ruim € 6 mln. omgebogen kan worden. Het college is van mening dat we bij al deze ombuigingsoperaties steeds moeten blijven koersen onder het motto van eenvoud, samenhang en daadkracht. In deze ombuigingsoperatie zijn deze waarden aangevuld met de uitgesproken doelstelling om weerbaar en wendbaar te blijven. Een goed weerstandsvermogen en een acceptabel EMU tekort maakt dat we als gemeente weerbaar blijven tegen financiële risico's die zich ook in de toekomst voor zullen blijven doen. Een wendbare gemeente maakt het mogelijk om snel en adequaat op veranderende omstandigheden in te spelen waarbij de koers, uitgezet in de Kwaliteitsatlas, vastgehouden kan worden. Bij de zoektocht naar ombuigingsmogelijkheden is dan ook gezocht naar maatregelen die het mogelijk maken om in betere financiële tijden de voorzieningen en taken weer op een hoger niveau terug te brengen.

Economisch perspectief

Nu voor de derde achtereenvolgende keer een ombuigingsoperatie binnen de gemeente Middelburg vanuit de bezuinigingen op Rijksniveau en de gewijzigde economische situatie noodzakelijk is, is het van belang vooraf vast te stellen vanuit welke startpositie en met welke visie op de ontwikkelingen in de komende jaren de ombuigingsoperatie wordt ingezet.

Door de economische situatie sinds 2008 is ook de economische groei binnen de gemeente Middelburg vertraagd. De economische vooruitzichten geven op korte termijn aan dat de hand op de knip wordt gehouden en dat de werkloosheid zal toenemen. Het CPB geeft recent aan dat eerst in 2014 de economie weer zal aantrekken, maar dan wel in een veel vlakker tempo dan we voor 2008 gewend waren. In 2012 is uitgebreid onderzoek gedaan naar de gevolgen van deze veranderende verwachtingen voor het grondbedrijf van de gemeente. Er wordt ondanks de economische tegenwind nog steeds een, zij het bescheiden, groei verwacht (het zogenaamde basisscenario) van het aantal inwoners, de te bouwen huizen en gebouwen. Het college van Burgemeester en Wethouders wil blijven investeren in de verdere ontwikkeling van de gemeente (de zogenaamde 3e fase uit de Kwaliteitsatlas). De demografische verwachtingen zijn die van een doorzettende vergrijzing en ontgroening met toenemende kwaliteitseisen van burgers met daarbij horende persoonlijke aandacht en maatwerkoplossingen. Het economisch en financieel beleid zoals dat door de Europese Commissie wordt geformuleerd, wordt ook voor Middelburg in toenemende mate een bepalende factor. Of het nu gaat om de renteontwikkeling, de verlaging van het EMU tekort of de nieuwe regiosubsidies 2014-2021, bij al deze zaken moet de wet- en regelgeving vanuit Brussel op de voet worden gevolgd. Ook op het gebied van organisatieontwikkeling is een aantal veranderingen aan de gang die niet buiten Middelburg omgaan: het efficiënt organiseren van processen, het verminderen van de regeldruk, het denken vanuit de ketenbenadering en het implementeren van de decentralisaties.

De koppeling van deze ontwikkelingen aan het ombuigingsvraagstuk zorgt ervoor dat er gezocht moet worden naar creatieve en degelijke maatregelen die de gemeente weerbaar houdt maar ook wendbaar laat

zijn. Zo veel mogelijk zal voorkomen moeten worden dat de te nemen maatregelen een negatieve spin-off hebben voor de lokale economie en de groeiambitie van de gemeente. Dat hierbij pijnlijke keuzes onvermijdelijk zijn, moge duidelijk zijn. De gemeenteraad heeft eind 2012 aangegeven dat alle onderwerpen in het kader van de ombuigingen bespreekbaar zijn zodat vanuit een brede scope naar de ombuigingsmogelijkheden is gekeken.

Decentralisaties

Vanaf 2014 worden decentralisaties vanuit de Rijksoverheid doorgevoerd naar de gemeenten op het gebied van AWBZ begeleiding, Jeugdzorg en de nieuwe Participatiewet. Ondanks de door het Rijk doorgevoerde efficiencykorting wordt vooralsnog verondersteld dat dit budgettair neutraal door gemeenten uitgevoerd kan worden. Op dit moment is niet duidelijk welke financiële en personele gevolgen deze decentralisatie-impulsen voor de gemeente Middelburg precies zullen hebben. In deze ombuigingsoperatie is dan ook, mede gelet op de door het Rijk ingebouwde efficiencykorting, verder geen aandacht besteed aan deze belangrijke verandering. Hetzelfde geldt voor het WMO beleidsterrein. In de vorige ombuigingsoperatie was er separaat voor dit beleidsterrein een ombuiging van € 1 mln. ingeboekt welke naar verwachting ook gehaald zal worden. Er is nu, gelet op de sterke relatie met de decentralisatie op het gebied van de AWBZ, geen verder onderzoek gedaan naar eventuele mogelijkheden voor verdere bezuinigingen op de WMO.

Risico's

In de risicoparagraaf bij de begroting 2013 is een aantal risico's expliciet genoemd waaronder het grondbedrijf, Orionis en de Veiligheidsregio. Gelet op de bestuursvergadering van december 2012 van de Veiligheidsregio moet rekening worden gehouden met een financieel nadelig effect dat mogelijk oploopt naar € 800.000.

De decentralisaties vormen, gelet op de omvang van de daarmee gemoeid zijnde bedragen en de grote onduidelijkheid omtrent de implementatie effecten bij de gemeente ook een risicofactor. Voorts wordt gewezen op de decembercirculaire 2012 van de Rijksoverheid. Hierin wordt een aantal aannames gedaan, met een geschat nadelig effect vanaf het jaar 2017 van € 596.000. De vraag is, mede gelet op de grote onzekerheid omtrent de economische ontwikkeling van ons land de komende jaren, hoe hard deze aannames zijn. Mochten de aannames in de decembercirculaire toch werkelijkheid worden, dan zal alsdan bezien worden hoe nieuwe dekkingsmiddelen gevonden kunnen worden.

Het is met name met het oog op deze risico's dat in deze ombuigingsoperatie ook aandacht wordt besteed aan de verbetering van het weerstandsvermogen.

Financieel perspectief

Met het aantreden van het nieuwe kabinet in 2012 is duidelijk geworden dat, in aanvulling op het Lenteakkoord van 2012, verder bezuinigd wordt op de Algemene Uitkering. De decentralisatie op het gebied van jeugdzorg en AWBZ wordt doorgezet. In het Raadsvoorstel 12-142 is daarnaast financiële ruimte tot een bedrag van € 1mln. gevraagd voor nieuwe investeringen vanuit de 3e fase van de Kwaliteitsatlas. Ook is aangegeven dat rekening gehouden moet worden met een risico van het niet volledig kunnen realiseren van ombuigingen tot een bedrag van € 400.000 (de post onvoorzien). Inmiddels is duidelijk geworden dat het reëel is te verwachten dat de bijdrage aan de Veiligheidsregio structureel met

€ 250.000 verhoogd zal worden en is het, gelet op de ombuigingsmaatregelen, wenselijk om de post onvoorzien te verhogen naar € 695.000. In onderstaande tabel is het financieel perspectief voor de komende jaren weergegeven.

Omschrijving	2014	2015	2016	2017	structureel
Korting gemeentefonds Lenteakkoord	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000
Korting gemeentefonds kabinet Rutte II	500.000	2.300.000	2.800.000	3.000.000	3.000.000
Investeringen fase 3 Kwaliteitsatlas	250.000	250.000	500.000	1.000.000	1.000.000
Onvoorzien huidige ombuigingsvoorstellen	200.000	200.000	300.000	695.000	695.000
Hogere bijdrage Veiligheidsregio	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Totaal taakstelling	2.600.000	4.400.000	5.250.000	6.345.000	6.345.000
Niet realiseren nieuwbouw theater	900.000	900.000	900.000	900.000	900.000
Schrappen aanleg langzaamverkeersbrug		300.000	300.000	300.000	300.000
4 jaar geen inflatiecorrectie materiële budgetten en subsidies	524.000	1.045.000	1.610.000	2.400.000	2.400.000
Ombuigingsvoorstellen	2.306.000	2.166.000	2.473.000	2.775.000	2.745.000
Totaal ombuigingsvoorstellen	3.730.000	4.411.000	5.283.000	6.375.000	6.345.000
Over per jaarschijf/structureel	1.130.000	11.000	33.000	30.000	0
Toe te voegen aan de algemene reserve	1.130.000	11.000	33.000	30.000	0
Resultaat per jaar	0	0	0	0	0

Schuldpositie

Mede door de forse investeringen in het grondbedrijf en de vertraging in de verkoop van kavels is de schuldpositie van de gemeente Middelburg sterk toegenomen naar € 220 mln. (exclusief leningen aan Woongoed). Doordat de korte rente op dit moment historisch laag is, zijn de rentekosten ondanks deze hoge schuldpositie te dekken binnen de begroting. Anders wordt dat als de rente weer aan gaat trekken. Niet alleen gelet op het risico van een renteverhoging, maar ook met het oog op de door de Rijksoverheid naar verwachting dit jaar in te voeren wet HOF, is het raadzaam om onze schuldpositie af te bouwen, onder meer door het inzetten van de rentemeevallers. Dit is dan ook de reden dat in deze ombuigingsnota verwachte rentevoordelen incidenteel zijn meegenomen. Bij de kadernota 2014-2017 zal nader ingegaan worden op de gevolgen van de wet HOF voor de gemeente Middelburg en de te nemen maatregelen.

Weerstandscapaciteit

In de begroting 2013 is de actuele ontwikkeling van het weerstandsvermogen in beeld gebracht. Daarbij is aangegeven dat de weerstandsratio in 2013 en 2014 afneemt naar een ratio van 1,2. Om de gemeente weerbaar te houden is het wenselijk dat de weerstandscapaciteit wordt verbeterd. Daarom wordt

voorgesteld om de ombuigingsmaatregelen zo snel mogelijk door te voeren. Hierdoor ontstaat in 2014 een overschot van € 1.130.000 dat aan de algemene reserve kan worden toegevoegd. Daarnaast wordt voorgesteld om een bedrag van € 2.000.000 vrij te laten vallen uit de bestemmingsreserves strategische projecten, kunst in de openbare ruimte, de reserve begraafplaatsen en crematorium en het restant van de reserve tariefstelling afvalstoffenheffing (zie ook voorstel 75 in de lijst) en dit toe te voegen aan de algemene reserve. Gebleken is namelijk dat deze reserve niet volledig c.q. deels niet meer nodig zijn. Door deze toevoeging aan de algemene reserve verbetert het weerstandsvermogen aanzienlijk en ontstaat het volgende beeld in de tijd:

Weerstandscapaciteit (x € 1.000) en ratio per 1 januari	2013	2014	2015	2016	2017
Post onvoorzien	202	202	202	202	202
Algemene reserve	6.044	5.429	7.451	8.321	8.388
Reserve grondbedrijf	3.357	3.025	4.099	5.101	7.515
Reserve rente financiering strategische projecten	3.475	3.475	3.475	3.475	3.475
Reserve strategische projecten	3.630	497	1.072	1.847	2.772
Stille reserves	pm	pm	pm	pm	pm
Totale beschikbare weerstandscapaciteit per 1/1	16.708	12.628	16.299	18.946	22.337
Gemiddelde weerstandscapaciteit	14.668	14.464	17.623	20.642	23.006
Weerstandsratio	1,5	1,4	1,7	2,0	2,3

Digitalisering

Vanaf 2015 heeft de gemeente Middelburg te voldoen aan de zogenaamde i-NUP verplichtingen. Om dit mogelijk te maken is in de vorige ombuigingsoperatie de digitale dienstverlening ontzien en is structureel een extra budget beschikbaar gesteld. De eerste effecten naar een hoge mate van digitale bedrijfsvoering (zaakgericht werken) en dienstverlening (nieuwe e-diensten) zijn al waarneembaar. Binnen het programma Middelburg in Contact (MIC) is een projectgroep voorzien die gaat specificeren waar de opbrengstmogelijkheden zitten en aan welke randvoorwaarden voldaan moet worden om dit te bereiken. Omdat deze projectgroep nog niet is gestart, is op dit moment nog geen helder antwoord te geven op de vraag wat het rendement in geld zal zijn van de digitaliseringsoperatie binnen de gemeente. Duidelijk is wel dat voordelen te behalen zijn in de processen (minder tijd gemoeid met afhandelen van vragen van burgers, samenwerking in GovUnited verband, minder handmatige mutaties en structureren van lean processen) en in de software (generieke pakketten) en ingezette middelen. Wat dit laatste betreft kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het vervangen van een papieren archief naar een digitaal archief. Voorgesteld wordt om in afwachting van een onderzoek door de MIC projectgroep voorlopig een efficiencyvoordeel in te boeken van € 100.000, deels door minder inzet van personeel en deels door verlaging van het ICT budget (zie voorstel 8 in de lijst).

Samenwerking

Het college zet in op samenwerking met andere gemeenten in de regio. De eerste resultaten hiervan zijn inmiddels waarneembaar. De in de vorige ombuigingsoperatie ingezette bezuinigingen door samen te werken met andere gemeenten op het gebied van GEO-informatie, kwijtschelding, landmeten, salarisadministratie, belastingen en ICT worden naar alle waarschijnlijkheid ook gehaald. Ten aanzien van de beoogde verdere samenwerking op Walcheren op het gebied van zorg en welzijn, toerisme, personeel, verkeer en inkoop (totaal 3,5 FTE) vindt in toenemende mate afstemming met andere gemeenten plaats en wordt op het gebied van zorg en welzijn beleidsmatig samengewerkt. Door deze onderlinge afstemming wordt voorkomen dat er extra kosten moeten worden gemaakt als gevolg van nieuwe ontwikkelingen. De in de komende tijd te verwachten voordelen van verdere samenwerking zullen ingezet worden om de taakstelling uit de 2e fase ombuigingen te realiseren.

Personeel

De 1e en 2e ombuigingsoperatie hebben geleid tot een personeelsreductie van in totaal 42,5 fte (ruim 12% van het personeelsbestand). Deze 3e ombuigingsoperatie heeft ook personele gevolgen; in totaal 4,15 fte. De laatste tijd is door het niet invullen van vacatures ook de nodige flexibiliteit in het personeelsbestand ontstaan. De inhuur van derden is beperkt door het terughoudende beleid op dit gebied zodat bezuinigen op deze post niet opportuun is.

Subsidies

In deze ombuigingsnota wordt voorgesteld om voor een bedrag van € 250.000 te bezuinigen op de subsidie-uitgaven (voorstel 22 in de lijst). Dit geldt voor alle subsidies, dus ook voor subsidies die niet in de subsidiebundel worden vermeld. Uitgaande van het concept van de civil society en uitgaande van bepaalde kaders zal in de loop van 2013 een voorstel aan de gemeenteraad worden gedaan omtrent de concrete invulling van deze bezuiniging op de subsidies. Hierbij wordt rekening gehouden met wettelijke verplichtingen en de tijd die nodig is om de ombuigingen bij gesubsidieerde instellingen door te voeren. Dat wil niet zeggen dat de instellingen tot die tijd niet te maken hebben met de ombuigingen. Alle gesubsidieerde instellingen krijgen namelijk te maken met de effecten van het niet compenseren van de inflatiecorrectie (voorstel 5 in de lijst).

Minimabeleid

Het college zal in de loop van 2013 met een voorstel naar de raad komen omtrent de kanteling van het minimabeleid waarbij tevens invulling wordt gegeven aan de nu voorgestelde bezuiniging op het minimabeleid voor een bedrag van € 250.000 (voorstel 69 in de lijst). Opgemerkt wordt dat het budget voor het minimabeleid buiten de maatregel om een aantal jaren af te zien van inflatiecorrectie valt.

Gemeenschappelijke regelingen

Het college van Burgemeester en Wethouders heeft eind vorig jaar aan de VZG kenbaar gemaakt om, aanvullend op de huidige bezuinigingen bij de Gemeenschappelijke Regelingen ook nog in 2016 en 2017 2% te willen korten. Hierbij worden gerichte bezuinigingsonderzoeken per GR voorgesteld. Dit geeft een structurele besparing van € 300.000 vanaf 2017. Of dit voorstel ook door de andere gemeenten in de GR-en overgenomen zal worden is nu nog niet duidelijk. In die zin vormt deze post (voorstel 25 uit de lijst) in de ombuigingen een risico.

Ombuigingsvoorstellen

Eind 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd (raadsvoorstel 12-142) met het door het college voorgestelde kader om voor een bedrag van € 5.800.000 te gaan bezuinigen en het ambitieniveau uit fase 2 van de Kwaliteitsatlas te verlagen door een richtinggevend bedrag van € 900.000 te bezuinigen door af te zien van een nieuw theater in het Molenwaterpark en door af te zien van een langzaamverkeersbrug over het Kanaal door Walcheren (besparing € 300.000).

Bij nader inzien wordt voorgesteld om de taakstellende ombuiging te verhogen tot een bedrag van € 6.375.000 door toevoeging van een bedrag voor de Veiligheidsregio en verhoging van de post onvoorzien. In het genoemde raadsvoorstel is ook aangegeven dat het niveau van het weerstandsvermogen voldoende moet blijven met een algemene reserve van € 5 mln. Door de inzet van eenmalige middelen wordt hieraan voldaan.

De mogelijkheden tot bezuinigen zijn onderzocht in de volgende volgorde: efficiency verbeterende maatregelen, het beëindigen van taken, het niet doorvoeren van inflatiecorrectie op uitgavenbudgetten, het verlagen van de kwaliteit en belastingverhoging als laatste maatregel. Met betrekking tot de inflatiecorrectiemaatregel wordt opgemerkt dat dit alleen van toepassing is op de materiële budgetten voor zover daar geen langdurige contracten onder liggen. Het niet compenseren van inflatiecorrectie betekent in de meeste gevallen een achteruitgang in de omvang of het kwaliteitsniveau van de taakuitoefening. Wanneer gedurende 4 jaar geen inflatiecorrectie wordt doorgevoerd, wordt een structurele besparing gerealiseerd van € 2,4 mln. Uitgaande van deze maatregelen resteert uiteindelijk een structureel nog in te vullen ombuigingsbedrag van € 2.745.000, waartoe u in deze nota de voorstellen van het college leest.

Verdeling van de voorstellen over de programma's

In onderstaande tabel ziet u hoe de ombuigingen over de programma's zijn verdeeld. Hierbij wordt opgemerkt dat de post "Budgetten niet aanpassen aan inflatie" (zie voorstel 5 in de lijst) die voor structureel € 2,4 mln. is opgenomen in het programma bestuur niet in dit totaaloverzicht is opgenomen omdat deze maatregel op (bijna alle budgetten van) alle programma's slaat.

In de bijgevoegde lijst met ombuigingsvoorstellen zijn de te nemen maatregelen in beeld gebracht. Pijnlijke keuzes zijn noodzakelijk maar bieden wel perspectief om de gemeente Middelburg weerbaar en wendbaar te houden.

Programma	Ombuiging op budget	Ombuiging op formatie (fte)	Totaal ombuiging	In % totaal
Bestuur	1.108.975	3,45	1.281.475	46%
Mobiliteit	160.000	0,1	165.000	6%
Jeugd en Onderwijs	105.000	-	105.000	4%
Maatschappelijke participatie en Zorg	250.000	-	250.000	9%
Vrije Tijd en Imago	75.000	0,6	105.000	4%

Programma	Ombuiging op budget	Ombuiging op formatie (fte)	Totaal ombuiging	In % totaal
Milieu	462.900	-	462.900	17%
Wonen Woonomgeving en Economie	74.500	-	74.500	3%
Algemene Dekkingsmiddelen	301.700	-	301.700	11%
Totaal (afgerond)	2.538.075	4,15	2.745.575	100%

Leeswijzer programma's

In het vervolg van dit document leest u per programma de voorstellen die het college heeft behandeld in de ombuigingsoperatie. De voorstellen die via de stuurgroep ombuigingen zijn aangeboden heeft het college in twee categorieën onderverdeeld. Het onderscheid tussen de ombuigingsvoorstellen en de niet gehonoreerde voorstellen is eenvoudig terug te zien in de programma's. In de rij bovenaan iedere pagina leest u over welk programma de betreffende voorstellen gaan en of ze al dan niet gehonoreerd zijn.

Opzet

De lijsten met ombuigingsvoorstellen zijn per programma opgesteld. U vindt per voorstel een bondige omschrijving met kernachtig geformuleerd de voornaamste consequentie(s) van het voorstel.

In de programma's zijn de bedragen opgenomen die met de ombuiging gerealiseerd kunnen worden. Deze zijn per jaarschijf zichtbaar, zodat u kunt volgen per wanneer een bepaalde besparing gerealiseerd kan worden. Deze indeling is ook voor de formatievoorstellen gehanteerd, waarbij is gekozen de voorstellen in de jaren 2016 en 2017 te positioneren. Dit vanwege de realisatie van de vorige ombuigingen op personeelsgebied.

Ieder voorstel heeft een nummer dat u vooraan de regel ziet. Indien er een sterretje (*) bij het nummer staat, betekent dat de budgetten die bij het voorstel zijn genoemd ook onderhevig zijn aan de maatregel van het niet doorvoeren van de inflatiecorrectie. Bij een aantal voorstellen staat een "pm" opgenomen. Indien uit deze posten nog financiële ruimte ontstaat zal dat in de kadernota 2015-2018 worden meegenomen.

Advies voor behandeling

Het college heeft met de voorliggende voorstellen een pakket gevormd waarmee de ombuigingstaakstelling wordt behaald. Ook in deze nota leest u de voorstellen die het college niet heeft gehonoreerd. Daarbij zijn zo veel als mogelijk de financiële implicaties benoemd. Mocht de raad de voorgenomen ombuigingsvoorstellen willen amenderen adviseren wij voor alternatieve dekking zorg te dragen. Hiervoor kunnen eventueel de niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen worden gebruikt.

Programma Bestuur

Het college heeft de volgende ombuigingsvoorstellen binnen het programma bestuur:

Nr	Ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Bestuur							
1*	Accountantskosten Voorgesteld wordt om de accountantskosten te verlagen door enkele werkzaamheden door eigen personeel te laten doen.	Voor bepaalde projecten is het mogelijk om zelf controleverslagen op te stellen door de controllers. Ook kan voor enkele eigen kleine administraties volstaan worden met interne controle zonder accountantscontrole.		5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
2*	Arbobeleid en ziekteverzuim Voorgesteld wordt het inkoopvoordeel op het IZA zorgpakket in te boeken.	Geen.	pm	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
3*	Bijdrage personeelsvereniging Voorgesteld wordt de werkgeversbijdrage aan de personeelsvereniging voor de seniorenreis voor oud medewerkers met ingang van 2015 te laten vervallen.	De extra activiteit voor oud medewerkers vervalt. Als lid van de personeelsvereniging kunnen de oud medewerkers nog deelnemen aan de reguliere activiteiten.			3.000	3.000	3.000	3.000
4*	Budget werving en selectie Voorgesteld wordt het budget voor werving en selectie te halveren.	Indien er vacatures zijn binnen de gemeente wordt meer ingezet op het gebruik van social media en minder op het plaatsen van personeelsadvertenties.		33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
5	Budgetten niet aanpassen aan inflatie Voorgesteld wordt de budgetten tot en met 2017 in de begroting niet te corrigeren voor de inflatie.	Omdat in de meerjarenbegroting de inflatiecorrectie is opgenomen, levert het toepassen van de nullijn structurele dekkingsmiddelen op.		524.000	1.045.000	1.610.000	2.400.000	2.400.000

Nr	Ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Bestuur							
6	Dekkingsmiddel uit 2e bestuurlijke tussenrapportage Conform raadsvoorstel 12-158 wordt het structurele voordeel (gecorrigeerd voor enkele dubbelingen in deze lijst) als dekkingsmiddel toegevoegd.	geen		250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
7	Deregulering Voorgesteld wordt onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor invoeren van een meldingsstelsel voor bepaalde vergunningen.	Minder kosten voor de gemeente door minder ambtelijke inzet, terwijl de burger profiteert van een vermindering aan administratieve lasten.	pm					
8	Efficiency als gevolg van MIC Als gevolg van de ontwikkelingen in de verbetering van de dienstverlening wordt een efficiencywinst voorzien.	Verdere digitalisering van de werkprocessen levert efficiencyvoordelen op.	1			50.000	50.000	50.000
9	Energiekosten Voorgesteld wordt de energiekosten van de gemeente met 1% te verlagen door middel van het actief stimuleren van energiebesparing op de werkplek en andere accommodaties.	Het totale budget verlagen met 1% levert ongeveer € 10.000 op.		10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
10*	Gebouwenbeheerplan Voorgesteld wordt om de voeding van het gebouwenbeheerplan tijdelijk te verminderen met circa 10%.	Door de voeding tijdelijk te verlagen kunnen niet alle voorgenomen onderhoudswerkzaamheden doorgang vinden op de voorziene momenten.		200.000	200.000	200.000		
11	Het nieuwe werken Als gevolg van de introductie van het nieuwe werken worden op termijn voordelen verwacht.	Verwacht wordt dat er voordeel wordt behaald omdat er minder werkplekken nodig zijn, minder papier wordt gebruikt en er mogelijk voordeel op telefoonkosten (infrastructuur en belkosten) en archivering worden behaald.		pm	pm	pm	pm	pm

Nr	Ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Bestuur							
12*	Klanttevredenheidsonderzoek laten vervallen Onderzoek klanttevredenheid (o.a. ten behoeve van het burgerjaarverslag) laten vervallen.	Op dit moment vormt de meting in het kader van het burgerjaarverslag de enige meting naar de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening. Met het stopzetten van dit onderdeel meet Middelburg niet meer hoe de burgers de dienstverlening en de werkwijze van het bestuur waarderen.		7.975	7.975	7.975	7.975	7.975
13	Minder uren aan bouwvergunningen Vanwege de terugloop van het aantal bouwvergunningen, wordt voorgesteld hierop minder formatie in te zetten.	Vanwege afnemende aantallen worden minder uren besteed aan het verlenen van vergunningen en het houden van toezicht op de verleende vergunningen.	0,5	pm	pm	pm	pm	pm
14*	Officiële publicaties en gemeentepagina Faam Voorgesteld wordt de gemeentelijke pagina's in de Faam van 2 naar 1 terug te brengen en de officiële publicaties enkel digitaal bekend te maken.	Het uitvoeringsbesluit wet elektronisch bekendmaking maakt het mogelijk de publicaties te beperken tot elektronisch publiceren. Burgers, bedrijven en instellingen zullen de publicaties actief via internet tot zich moeten nemen. Er is minder gelegenheid om informatie over actuele thema's en de gemeenteraad te plaatsen.		15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
15	Onderhoudsgarage Waldammeweg Voorgesteld wordt onderzoek te doen naar mogelijke verbetering van de exploitatie van de onderhoudsgarage voor voertuigen op locatie Waldammeweg (wordt meegenomen in onderzoek naar samenwerking afvalinzameling).	Mogelijk kan de exploitatie worden verbeterd in samenwerking met Vlissingen. Ook kan blijken dat uitbesteden voordeliger is.	pm	pm	pm	pm	pm	pm
16*	Opleidingsbudget Door het afnemen van het aantal fte bij de gemeente als gevolg van de vorige ombuigingsoperaties, daalt het opleidingsbudget (2% van de loonsom) automatisch mee.	Aan dit voorstel zijn geen directe consequenties verbonden. Het betreft het structureel inboeken van een autonome ontwikkeling.		32.000	40.000	40.000	40.000	40.000

Nr	Ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Bestuur							
17	P&C cyclus: 2e bestuurlijke tussenrapportage Voorgesteld wordt de 2e bestuurlijke tussenrapportage te beperken tot enkel een financiële rapportage aan de gemeenteraad.	Indien de rapportage beperkt wordt tot een financiële rapportage, vervalt de inzet voor het opstellen van de verantwoording over de programma's. Het verminderen van de kwaliteit doet afbreuk aan de sturingsinstrumenten voor management, college en raad.	0,15					
18	Portokosten Vanwege een verschuiving naar een meer elektronische manier van het verzenden van post wordt een verlaging van de portokosten behaald.	Een korting van 5% op de portokosten levert een besparing op van € 6.000.		6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
19	Rentevoordeel na afloop RA fonds Het fonds voor de Roosevelt Academy stopt in 2017, waarmee de Middelburgse bijdrage van € 2 mln. wordt terugontvangen. Daardoor vervallen de rentelasten.	Er zijn geen consequenties indien het fonds wordt opgeheven.					95.000	95.000
20	Rentevoordeel Door aangaan langjarige financieringen tegen een lagere rente dan begroot, ontstaat een rentevoordeel.	Deze eenmalige bedragen betreffen de ingeschatte restbedragen van het rentevoordeel. Separaat zal een voorstel ten behoeve van vermindering van de schuldenpositie worden voorbereid.		600.000	400.000	200.000		
21	Samenvoeging afdelingen Realisatiebedrijven I & II Voorgesteld wordt twee afdelingen in de buitendienst samen te voegen tot één.	Met de samenvoeging wordt de formatie van een afdelingshoofd bespaard.	1					
22*	Subsidiebundel Voorgesteld wordt om over de subsidiebundel een totale korting van € 250.000 op het budget door te voeren. Deze korting heeft betrekking op de jaren vanaf 2016, zodat er geen dubbeling is met de ombuiging uit de vorige ombuigingsnota.	Het college zal op basis van (nader te bepalen) criteria gerichte keuzes maken en daarna een separaat voorstel aan de gemeenteraad voorleggen.					250.000	250.000

Nr	Ombuigingsvoorstellen Programma Bestuur	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
23	Uitbesteden planbare diensten Voorgesteld wordt om te onderzoeken of voor de planbare klussen (straatwerk, timmerwerk, schilderen), die nu door de gemeentelijke dienst worden uitgevoerd, een externe partij kan worden ingehuurd.	Voor planbare klussen wordt een externe partij ingehuurd. Om een flexibele inzet mogelijk te houden wordt voor de ad-hoc werkzaamheden formatie aangehouden.	pm					
24	Uitvoeren gelieerde taken voor derden Het verhuren van formatie en/of deskundigheid aan derden. Gedacht wordt aan het verhogen van de inkomsten door (incidentele) inzet voor andere gemeenten en externe partijen.	Nu al wordt bijvoorbeeld werk aan afvalwater ketenbeheer zeeland en het lichtplan (OV secretariaat) werk uitgevoerd voor andere gemeenten.		30.000	30.000	30.000	30.000	
25	Verlaging gemeentelijke bijdrage gemeenschappelijke regelingen Voorgesteld wordt de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen vanaf 2016 te verlagen.	Op basis van een te voeren (kern)takendiscussie per regeling bezien welke taken kunnen worden verminderd of beëindigd waardoor de gemeentelijke bijdrage kan worden verlaagd.				150.000	300.000	300.000
26	Verminderen onregelmatigheidstoelagen, piketregelingen en overwerkregelingen Voorgesteld wordt om te onderzoeken op welke wijze minder gebruik hoeft te worden gemaakt van deze regelingen.	Door bepaalde werkzaamheden beter in te plannen kan een beroep op bijvoorbeeld de overwerkregeling worden beperkt.		pm	pm	pm	pm	pm
27*	Vrijval niet benutte budgetten - divers Enkele budgetten worden een aantal jaar achter elkaar niet benut. Voorgesteld wordt deze budgetten te laten vrijvallen.	Het betreft budgetten op het gebied van behandeling klachten en bezwaren, activiteitenbudget, kosten opslag Zeeuws archief en voor het weghalen van bekladdingen op gemeentelijk eigendom.		38.000	38.000	38.000	38.000	38.000

Nr	Ombuigingsvoorstellen Programma Bestuur	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
28	Werken op afspraak invoeren Voorgesteld wordt om in de publiekshal het werken op afspraak te introduceren.	Indien in de middagen de balies alleen nog op afspraak open zijn, kan er efficiënter worden ingeroosterd en levert dat voordeel op. Daarnaast is het voor de burgers service verhogend omdat er gekozen kan worden voor vrije inloop in de ochtenden en op donderdagavond of op afspraak tijdens de middagen.	0,8					
29*	Wijkondersteuningspunten Voorgesteld wordt het functioneren van de nog bestaande wijkondersteuningspunten mee te nemen in de discussie over de vernieuwing van wijkaanpak.	De inhoudelijke discussie wordt gevoerd in de herijking van het beleid.		pm	pm	pm	pm	pm
Totaal ombuigingen budgetten				1.756.975	2.088.975	2.653.975	3.538.975	3.508.975
Totaal ombuigingen formatie			3,45	-	-	86.250	172.500	172.500
Totaal ombuigingen budgetten en formatie				1.756.975	2.088.975	2.740.225	3.711.475	3.681.475

Binnen het programma bestuur heeft het college onderstaande voorstellen niet gehonoreerd:

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Bestuur	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
30	Afschaffen nieuwjaarsreceptie Er wordt geen (traditionele) nieuwjaarsreceptie voor burgers, bedrijven en instellingen georganiseerd.	Door ook geen traditionele receptie te organiseren vervalt een belangrijk contactmoment van het bestuur met de gemeenschap. Het contact met burgers, instellingen en bedrijven vermindert hierdoor en de zichtbaarheid van het bestuur neemt nog verder af.		7.500	7.500	7.500	7.500	7.500

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Bestuur	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
31	Betaalmogelijkheden beperken Voorgesteld wordt om geen contant geld meer aan te nemen, maar alleen betalen met chip of pinnen toe te staan.	Burgers kunnen niet meer met cash geld betalen, in die zin wordt de dienstverlening verslechterd. Het levert een besparing op aan tijd die de administratieve verwerking in beslag neemt bij de afdeling Planning en Control.	0,2					
32	Bezwaaradviescommissie Afschaffen onafhankelijke bezwaaradviescommissie en het horen van de indieners van de bezwaren opdragen aan burgemeester, wethouders en ambtenaren.	Het betreft een interne ombuiging. Een burger wordt in deze setting nog wel gehoord, maar niet meer door een onafhankelijke commissie. Hierdoor kan bij de burger de beleving ontstaan dat het bezwaar minder serieus wordt genomen en dat hierdoor meer mensen beroep zullen aantekenen.		25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
33	Bindingsactiviteiten Budget voor bindingsactiviteiten (afdelingsuitjes) voor de afdelingen laten vervallen.	Het budget voorziet nu in een bindingsactiviteit eens per twee jaar. Indien het vervalt vinden geen bindingsactiviteiten met de afdeling meer plaats.		11.000	11.000	11.000	11.000	11.000
34	Controlliefunctie Voorgesteld wordt de controllerfunctie te verminderen met 0,5 fte.	De kerntaken op basis van artikel 213a zouden binnen deze formatie passen. Gecombineerd met enkele controletaken die overgenomen worden van de accountant (voorstel accountantskosten) heeft het college de voorkeur voor behoud van de formatie.	0,5					

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Bestuur	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
35	Fractiebudgetten Het is mogelijk de fractiebudgetten verder te verlagen.	De Gemeentewet bepaalt dat fracties recht hebben op ondersteuning. Voor het kunnen uitoefenen van het raadslidmaatschap is financiële ruimte daarvoor nodig. De hoogte van die ondersteuning kan door de raad zelf worden bepaald. De raad heeft in 2009 besloten om de fractiebudgetten al met € 20.000 te verlagen. Daardoor is vanaf 2010 een bedrag van ca. € 34.700 beschikbaar.		pm	pm	pm	pm	pm
36	Juridische functies clusteren (intern) Centraal organiseren van de juridische functies binnen de gemeente in plaats van op de vakgerichte afdeling.	Centralisatie van juridische functies kan de kwetsbaarheid verminderen. Vanwege de diverse specifieke aandachtgebieden is clustering wel mogelijk, maar levert het geen financieel voordeel op.	pm					
37	Kerstpakket Ieder jaar wordt aan de medewerkers en raadsleden een kerstpakket verstrekt. Deze gewoonte kan vervallen.	Over het algemeen wordt het kerstpakket gewaardeerd. Het niet meer beschikbaar stellen heeft invloed op de medewerkertevredenheid.		25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
38	Kostendekkendheid evenementenvergunning Voorgesteld wordt de kostendekkendheid te onderzoeken. Mogelijk kunnen meer ambtelijke uren worden toegerekend.	Indien meer ambtelijke uren worden toegerekend aan de evenementen zouden de tarieven kunnen worden verhoogd. Gezien het aantal evenementen zal het financieel niet veel opleveren	pm	pm	pm	pm	pm	pm
39	Opbrengstverhogende verhuur van alle panden Het is mogelijk om stapsgewijs de huurtarieven van gemeentelijke panden te verhogen.	Door de tarieven te verhogen hebben de gebruikers een hogere eigen bijdrage. Daarom zal de verhoging geleidelijk doorgevoerd worden.		25.000	50.000	75.000	100.000	100.000

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Bestuur	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
40	Overdracht onderhoudsbudgetten - accommodaties Voorgesteld wordt om budgetten over te dragen aan georganiseerde groepen wijkbewoners voor onderhoud accommodaties.	Indien de wijken zelf het onderhoud uitvoeren, kan de gemeentelijke taak zich beperken tot advies en toezicht. Omdat de initiatieven vanuit de wijken moeten ontstaan is het niet mogelijk een bedrag in te boeken.		pm	pm	pm	pm	pm
41	Post inhuur personeel van derden verlagen Voorgesteld wordt te streven naar lager inhuur van personeel van derden.	Het budget voor personeel van derden is omstreeks € 1 mln. Dit wordt ingezet voor een flexibele schil voor primaire en cruciale processen in de gemeente, zoals reiniging, publiekszaken en automatisering. Gebleken is dat het budget ongeveer 5% bedraagt en daarmee beneden het landelijk gemiddelde van ongeveer 10% ligt.		pm	pm	pm	pm	pm
42	Secundaire arbeidsvoorwaarden 1 Voorgesteld wordt om de secundaire arbeidsvoorwaarden te versoberen.	Het betreft de volgende voorwaarde: <ul style="list-style-type: none"> • Afschaffen inconveniententoeslag REA's voor nieuw personeel 		1.000	2.000	3.000	4.000	4.000
43	Secundaire arbeidsvoorwaarden 2 Voorgesteld wordt om de secundaire arbeidsvoorwaarden te versoberen.	Het betreft de volgende voorwaarde: <ul style="list-style-type: none"> • Afschaffen premie schadevrij rijden voor nieuw personeel. 		1.000	2.000	3.000	4.000	4.000
44	Secundaire arbeidsvoorwaarden 3 Voorgesteld wordt om de secundaire arbeidsvoorwaarden te versoberen.	Het betreft de volgende voorwaarde: <ul style="list-style-type: none"> • Afschaffen taakgebonden toelage (medewerkers begraafplaats) voor nieuw personeel. 		1.000	2.000	3.000	4.000	4.000

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Bestuur	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
45	Secundaire arbeidsvoorwaarden 4 Voorgesteld wordt om de secundaire arbeidsvoorwaarden te versoberen.	De extra urencompensatie voor het feit dat men ingeroosterd is voor een feestdag kan als luxe worden gezien. Men krijgt al een toeslag voor het feit dat men ingeroosterd is. Als men op een feestdag werkelijk moet optreden, is er aanspraak op de reguliere overwerktoeslag van 100% voor een feestdag.		7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
46	Secundaire arbeidsvoorwaarden 5 Afschaffen extra jubileumtoeslag vergoeding BHV (na 10 jaar bruto € 258 en daarna elke 5 jaar € 342).	Het afschaffen van de toeslag kan negatief uitwerken op de bereidheid om aan de BHV-organisatie deel te nemen. Dit effect wordt gering ingeschat omdat de jaarlijkse vergoeding gehandhaafd blijft en medewerkers in het algemeen niet om financiële redenen deelnemen aan de BHV-organisatie.		2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
47	Vergoeding aan raadsleden Op grond van het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden kan de vergoeding aan raadsleden met maximaal 20% worden verlaagd.	De hoogte van de huidige vergoeding is mede een reden waardoor potentiële kandidaten voor een raadszetel daarvan afzien. Om de kwaliteit van het raadswerk niet te beperken lijkt een verlaging van de raadsvergoeding niet opportuun.		9.400	9.400	9.400	9.400	9.400
48	Vergoeding gebruik computers Het Besluit rechtspositie politieke ambtsdragers schrijft voor dat raadsleden in aanmerking komen voor een bruikleencomputer of een vergoeding in de kosten van aanschaf van een computer door het raadslid. De regeling die hieraan uitvoering geeft kan (verder) worden versoberd.	De raad heeft in 2010 besloten om de bestaande regeling te versoberen en een beperkte vergoeding beschikbaar te stellen. Dit besluit heeft betrekking op de raadsperiode t/m 2014. De nieuwe raad kan in 2014 een besluit nemen over het eventueel verder versoberen van deze regeling.		pm	pm	pm	pm	pm

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Bestuur	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
49	<p>Verslaglegging raadscommissies en raad</p> <p>Het is mogelijk de verslaglegging van commissies (samenvattend) en gemeenteraad (woordelijk) te versoberen en te beperken tot een besluitenlijst.</p>	<p>De functie van het woordelijk verslag van de raadsvergaderingen is van belang voor het politiek handwerk, voor belanghebbende burgers en voor historisch onderzoek. De functie van het samenvattende verslag van de commissies is zowel voor het politiek handwerk van belang als voor de geïnteresseerde burgers. In beide gevallen gaat het om de transparantie van hetgeen in de politieke arena gebeurt.</p>		14.000	14.000	14.000	14.000	14.000

Programma Mobiliteit

Het college heeft de volgende ombuigingsvoorstellen binnen het programma mobiliteit:

Nr	Ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Mobiliteit							
50	Deregulering verkeersvergunningen Voorgesteld wordt om onderzoek te doen naar de mogelijkheden om minder soorten parkeervergunningen te hanteren en meer elektronisch te laten aanvragen.	Het voorstel zal er toe leiden dat het eenvoudiger wordt om de aanvragen te verwerken. Daarnaast wordt het overzichtelijker voor de burger.	pm					
51	Parkeervergunningen Voorgesteld wordt de leges van bewonersvergunningen te verhogen tot een vergelijkbaar tarief op landelijk niveau.	Het parkeren wordt voor bewoners duurder. Het tarief voor de 1e auto wordt gefaseerd verhoogd van € 69 per jaar naar € 120. Voor een 2e auto wordt het tarief verhoogd van € 208,20 naar € 250.		25.000	50.000	100.000	150.000	150.000
52*	Verkeerseducatie beëindigen Omdat het geen kerntaak is wordt voorgesteld de financiering van verkeerseducatie op scholen te beëindigen.	Verkeerseducatie wordt niet door de gemeente gefinancierd. Scholen bepalen zelf het lesprogramma dus is geen zekerheid over het al dan niet voortzetten van verkeerseducatie.	0,1	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
53*	Verkeersonderzoeken Voorgesteld wordt om minder verkeersonderzoeken en verkeerstellingen uit te voeren.	Door het verlagen van de post kan minder worden gemonitord op het gebied van verkeer.		pm	pm	pm	pm	pm
54	Verlichting monumenten Het voorstel is om te onderzoeken of op de objectverlichting voor monumenten kan worden bespaard.	De stad blijft verlicht, maar op een duurzamere wijze.		pm	pm	pm	pm	pm
Totaal ombuigingen budgetten				35.000	60.000	110.000	160.000	160.000
Totaal ombuigingen formatie			0,1	-	-	2.500	5.000	5.000
Totaal ombuigingen budgetten en formatie				35.000	60.000	112.500	165.000	165.000

Binnen het programma mobiliteit heeft het college onderstaande voorstellen niet gehonoreerd:

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Mobiliteit	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
55	Fontein Balans Buiten werking stellen van de fontein aan de Balans waardoor een besparing op onderhoud en energieverbruik kan worden behaald.	Het alleen uitschakelen van de fontein wordt niet wenselijk geacht, omdat deze daarmee meer doelwit vormt voor vandalisme etc. Om dat te voorkomen moet de fontein geheel worden verwijderd. De fontein maakt onlosmakelijk onderdeel uit van het destijds uitgevoerde herinrichtingsplan voor de Balans.		16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
56	Geen herinrichting Noordweg Sint Laurens Voorgesteld wordt de Noordweg in Sint Laurens niet her in te richten.	De Noordweg in Sint Laurens behoudt het huidige aanzien van doorgaande route.		800.000				
57	Parkeeropbrengsten Herinvoering gebruik wielklem bij niet betalen parkeren. Van een aantal parkeerovertreeders van buitenlandse parkeerders is er geen mogelijkheid om via het kenteken naam en adresgegevens te achterhalen. Daardoor is er geen mogelijkheid om de naheffingsaanslag op te leggen en kan dus ook geen (dwang)invordering plaatsvinden. Overwogen kan worden om voor deze gevallen weer gebruik te gaan maken van een wielklem. Hierdoor zouden jaarlijks ca. 1.000 naheffingen meer kunnen worden opgelegd.	Imago van de stad ondervindt nadeel van het gebruik van de wielklem.		25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
58	Schrappen investeringen Kaaienroute Bij de Kadernota 2010-2013 en 2011-2014 konden slechts de meest urgente wensen tot aanpassing van de verkeersinfrastructuur worden gehonoreerd. Er is toen een integrale afweging gemaakt op het gebied van aanpassingen in de (verkeers)infrastructuur.	Gelet op de jarenlange voorgeschiedenis en de vergevorderde voorbereidingen is het niet meer opportuun de investering te schrappen.		18.000	18.000	18.000	18.000	18.000

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Mobiliteit	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
59	Verlagen onderhoud wegen Het onderhoudsbudget voor wegen kan worden verlaagd.	Gezien de eerdere ombuigingen op wegenonderhoud en de oplopende aantallen klachten is het niet gewenst nog extra (bovenop uitblijven inflatiecorrectie) te bezuinigen op deze post.		pm	pm	pm	pm	pm
60	Verwijderen bollards binnenstad Overwogen kan worden de bollards (beweegbare toegangspalen) in de binnenstad te verwijderen en te werken met verbodsborden voor autoverkeer.	Het verwijderen van de bollards staat op gespannen voet met het beleid om te komen tot een autoluwe binnenstad. Bovendien vraagt deze maatregel om extra handhaving op naleving van het inrijverbod.		38.000	38.000	38.000	38.000	38.000

Programma Jeugd en Onderwijs

Het college heeft de volgende ombuigingsvoorstellen binnen het programma jeugd en onderwijs:

Nr	Ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Jeugd en Onderwijs							
61*	Coördinatiefunctie brede school Middelburg Voorgesteld wordt om aanvullend op de ombuiging van de vorige ombuigingsoperatie (117) het resterende budget te laten vervallen.	Er worden geen vergoedingen meer betaald aan partijen om hun overleggen inzake de brede school te financieren.					50.000	50.000
62	Nieuwbouw scouting Arnemuiden In goed overleg met de scouting wordt momenteel onderzocht of een alternatieve huisvesting voor de scouting goedkoper kan.	Indien er niet tot nieuwbouw voor de scouting Arnemuiden hoeft te worden overgegaan, vallen de lasten lager uit. Aan een alternatief zullen ook kosten verbonden zijn.		pm	pm	pm	pm	pm
63	Onderwijshuisvesting Voorgesteld wordt een onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor bezuinigingen op het onderhoud van onderwijshuisvesting. Door bijstelling van het onderhoudsniveau hoeft er minder in de voorziening te worden opgenomen.	Onderzocht wordt of het toevoegen van het onderhoud aan scholen in het gemeentelijk gebouwenbeheersplan tot ombuigingen kan leiden.		pm	pm	pm	pm	pm
64*	Vrijval niet benutte budgetten - jeugd en sport Binnen het beleidsveld jeugd en sport is een aantal budgetten, dat de laatste jaren niet wordt uitgeput. Voorgesteld wordt om deze posten te laten vervallen.	-		33.000	33.000	33.000	33.000	33.000
65*	Vrijval niet benutte budgetten - onderwijs Binnen het beleidsveld onderwijs is een aantal budgetten, dat de laatste jaren niet wordt uitgeput. Voorgesteld wordt om deze posten te laten vervallen.	-		22.000	22.000	22.000	22.000	22.000

	Totaal ombuigingen budgetten		55.000	55.000	55.000	105.000	105.000
	Totaal ombuigingen formatie		-	-	-	-	-
	Totaal ombuigingen budgetten en formatie		55.000	55.000	55.000	105.000	105.000

Binnen het programma jeugd en onderwijs heeft het college onderstaande voorstellen niet gehonoreerd:

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Jeugd en Onderwijs	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
66	Middelburg in Beweging (school) Voorgesteld wordt het budget voor het stimuleren van sport op scholen te laten vervallen.	Zonder dit budget kunnen de spel en sportprojecten op het basisonderwijs niet ondersteund worden.		2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
67	Stoppen met sportstimulering Voorgesteld wordt om te stoppen met sportstimulering.	Indien het budget sportstimulering wordt geschrapt, vervallen de stimulerende activiteiten voor de jeugd.	pm	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
68	Zwemonderwijs speciaal onderwijs Voorgesteld wordt om het zwemonderwijs voor kinderen in het speciaal onderwijs te beëindigen.	Voor deze groep is in de vorige ombuigingsronde een uitzondering gemaakt. Er kan worden bezuinigd op de kosten voor vervoer, zwemmen en beweging b.v.s.o.		39.000	39.000	39.000	39.000	39.000

Programma Maatschappelijke Participatie en Zorg

Het college heeft de volgende ombuigingsvoorstellen binnen het programma maatschappelijke participatie en zorg:

Nr	Ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Maatschappelijke participatie en zorg							
69	Herijking minimabeleid Voorgesteld wordt aanpassingen in het minimabeleid door te voeren, waarbij het budget wordt verlaagd. De herijking van het minimabeleid wordt separaat voorbereid.	De voorstellen tot herijking van het minimabeleid met inachtneming van de kanteling volgens de principes van de WMO worden met de voorgestelde kaders in de eerste helft van 2013 aan de raad voorgelegd. Daarbij worden jeugdigen tot 18 jaar, ouderen en (arbeids)gehandicapten ontzien.		250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Totaal ombuigingen budgetten				250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Totaal ombuigingen formatie			-	-	-	-	-	-
Totaal ombuigingen budgetten en formatie				250.000	250.000	250.000	250.000	250.000

Programma Vrije Tijd en Imago

Het college heeft de volgende ombuigingsvoorstellen binnen het programma vrije tijd en imago:

Nr	Ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Vrije tijd en imago							
70	Minder kosten onderhoud sportvelden Voorgesteld wordt onderzoek te doen naar de mogelijkheden van het uitbesteden of overdragen van onderhoudstaken aan de verenigingen.	Indien verenigingen meer onderhoudstaken uitvoeren vermindert dat de kosten voor de gemeente.		pm	pm	pm	pm	pm
71*	Zwembaden De gemeente Middelburg heeft een stadsgewestelijk zwembad en een openlucht zwembad in Arnhemuiden. Voorgesteld wordt tot sluiting over te gaan van het zwembad in Arnhemuiden na opening van het zwembad op "de Witte Raaf".	In 2013 wordt op de locatie van camping de Witte Raaf een indoor zwembad gerealiseerd. De inwoners van Arnhemuiden kunnen in het Vrijburgbad of het zwembad "de Witte Raaf" terecht.	0,6			75.000	75.000	75.000
Totaal ombuigingen budgetten				-	-	75.000	75.000	75.000
Totaal ombuigingen formatie			0,6	-	-	15.000	30.000	30.000
Totaal ombuigingen budgetten en formatie				-	-	90.000	105.000	105.000

Binnen het programma vrije tijd en imago heeft het college onderstaande voorstellen niet gehonoreerd:

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Vrije tijd en imago							
72	Geen bijdrage aan lokale omroep Voorgesteld wordt om de bijdrage aan Walcheren FM te stoppen. Het is geen wettelijke taak om Walcheren FM te ondersteunen.	De andere lokale en regionale media zijn ook gericht op Middelburg en daarmee is er geen noodzaak Walcheren FM te financieren. Echter, omdat het programma door de raad is vastgesteld is er momenteel wel een betaalverplichting.		pm	pm	pm	pm	pm

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Vrije tijd en imago	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
73	<p>Kermis Middelburg heeft een zomerkermis. Onderzocht kan worden of er opbrengstverhogende maatregelen getroffen kunnen worden en of een winterkermis financieel haalbaar is.</p>	<p>Omdat vanuit de kermisexploitanten weinig tot geen belangstelling bestaat voor een winterkermis in Middelburg wordt hieruit weinig financieel voordeel verwacht.</p>		pm	pm	pm	pm	pm
74	<p>Vermindering ambtelijk inzet op kermis. De invulling van de kermis gebeurt nu nog aan de hand van gemeentelijke eisen over aantal en type attracties (branchering). Voorgesteld wordt om dat minder te begeleiden maar dat meer aan de markt over te laten.</p>	<p>Bemoeienis van de gemeente met deze activiteit is niet noodzakelijk. Het geheel overlaten aan de kermisexploitanten kan ten koste gaan van de diversiteit van het aanbod waardoor de kermis minder aantrekkelijk wordt voor bezoekers. Omdat het aantrekkelijk houden van de kermis ook in het belang is van de kermisexploitanten, vormt dit niet een echt groot risico.</p>	pm					

Programma Milieu

Het college heeft de volgende ombuigingsvoorstellen binnen het programma milieu:

Nr	Ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Milieu							
75	Afvalstoffenheffing Voorgesteld wordt de afvalstoffenheffing te verhogen. Gebleken is dat meerkosten van het straatvegen aan de afvalstoffenheffing mogen worden toegerekend.	Ondanks de stijging van (oplopend naar) € 14 per huishouden blijft de heffing hiermee onder het Zeeuwse gemiddelde. De eerste jaren wordt de verhoging gedekt uit de reserve afvalstoffenheffing: en zal deze vanaf 2016 voor 50% worden doorberekend (en 50% gedekt uit reserve) en vanaf 2018 voor 100% worden doorberekend.		250.000	250.000	125.000 125.000	125.000 125.000	250.000
76	Financieel resultaat op niet gemeentelijke taken Voorgesteld wordt het resultaat dat wordt behaald op de koffiekamer en het cremieren (beide geen gemeentelijke taak) toe te voegen aan de algemene dekkingsmiddelen.	De opbrengsten van het cremieren worden gebruikt voor het tekort dat op het 'product' begraven wordt behaald. Het exploitatieresultaat dat daarna overblijft op de privaatrechtelijke activiteit cremieren en de koffiekamer op de begraafplaats wordt verrekend met de algemene middelen.		200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
77*	Subsidie Zeeuwse Milieufederatie Het voorstel betreft het beëindigen van de subsidie aan de ZMF.	De ZMF levert een bijdrage aan het maatschappelijk debat over milieuzaken.		2.900	2.900	2.900	2.900	2.900
78*	Verlagen stortkosten groenafval en veegafval Voorgesteld wordt een eigen composteeringsplaats te realiseren op de locatie Waldammeweg. Ook voor het veegafval wordt een stortplaats in gebruik genomen.	De compostering van het groenafval levert een product op dat kan worden hergebruikt. Het veegafval wordt gestort en gedroogd voordat het definitief wordt gestort. Omdat het dan om minder gewicht gaat wordt hiermee op de stortkosten (nu € 85.000) bespaard.			10.000	10.000	10.000	10.000

	Totaal ombuigingen budgetten		452.900	462.900	462.900	462.900	462.900
	Totaal ombuigingen formatie	-	-	-	-	-	-
	Totaal ombuigingen budgetten en formatie		452.900	462.900	462.900	462.900	462.900

Binnen het programma milieu heeft het college onderstaande voorstellen niet gehonoreerd:

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Milieu	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
79	Klimaatneutraal 2050 ambitieniveau verlagen Voorgesteld wordt het ambitieniveau voor een klimaat neutrale gemeente los te laten.	Omdat de ambitie pas kort is vastgesteld zijn er nog weinig inspanningen ontplooid en kan met relatief weinig problemen het beleid worden gestopt.	pm	pm	pm	pm	pm	pm
80	Onderhoud openbaar groen Verder verlagen kwaliteit openbaar groen van een 6,0 naar 5,7 is mogelijk. Dit voorstel is aanvullend op het gehonoreerde voorstel uit de vorige ombuigingsnota.	Verdere verlaging leidt bijvoorbeeld tot de volgende maatregelen: - 2% extra bosplantsoen vervangen door gras; - 10% extra heestervakken vervangen door gras; - 5% extra rozenperken vervangen door gras; - 40% extra wisselperken vervangen door gras; - Vermindering aantal bloembakken met 10% extra.		110.000	110.000	110.000	110.000	110.000
81	Overdracht onderhoudsbudgetten - groenbeheer Voorgesteld wordt om budgetten over te dragen aan georganiseerde groepen wijkbewoners voor onderhoud van het groen in de wijk.	Indien de wijken zelf het onderhoud uitvoeren, kan de gemeentelijke taak zich beperken tot advies en toezicht. Omdat de initiatieven vanuit de wijken moeten ontstaan is het niet mogelijk een bedrag in te boeken.		pm				

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Milieu	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
82	Straatreiniging 1 Het voorstel is om minder te vegen in de woonwijken en de frequentie van het opruimen van zwerfvuil te verminderen. Daardoor kan bespaard worden op de inzet van menskracht en materieel.	Uitvoering van het voorstel leidt tot kwaliteitsverlies en verrommeling in de wijken. In het straatbeeld zal meer zwerfvuil zichtbaar worden. Ook zal het onkruid in de bestrating toenemen.	1	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
83	Straatreiniging 2 Voorgesteld wordt om het machinaal vegen in de binnenstad te verminderen.	Uitvoering van het voorstel leidt tot kwaliteitsverlies en verrommeling in de binnenstad. In het straatbeeld zal meer zwerfvuil zichtbaar worden.		40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
84	Straatreiniging 3 Voorgesteld wordt om buiten het zomerseizoen (in de periode november-maart) geen handveegactiviteiten in de binnenstad uit te voeren.	Uitvoering van het voorstel leidt tot kwaliteitsverlies en verrommeling in de binnenstad. In het straatbeeld zal meer zwerfvuil zichtbaar worden.	pm	pm				

Programma Wonen, Woonomgeving en Economie

Het college heeft de volgende ombuigingsvoorstellen binnen het programma wonen, woonomgeving en economie:

Nr	Ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Wonen, woonomgeving en economie							
85*	Beperking uitgaven stads- en toeristische promotie Voorgesteld wordt budget van € 170.000 te verlagen met € 10.000.	Het verlagen van het budget voor stadspromotie en toerisme kan op langere termijn als gevolg hebben dat Middelburg "uit beeld raakt" bij de (potentiele) bezoekers.		10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
86*	Binnenstadsmanager Voorgesteld wordt om de gemeentelijke bijdrage aan de binnenstadsmanager te laten vervallen.	Zonder bijdrage van de gemeente wordt de bijdrage ten behoeve van een binnenstadsmanager volledig betaald door de ondernemers (via de reclamebelasting).			10.000	10.000	10.000	10.000
87	Minder welstandsbeleid, nieuwe nota Welstandsbeleid Voorgesteld wordt het welstandsbeleid te vereenvoudigen, uitmondend in een nieuwe nota.	Minder welstandstoezicht vergt minder inzet van de welstandscommissie en minder inzet van ambtelijke capaciteit. Minder toezicht kan wel ten koste van de uitstraling van de stad.		pm	pm	pm	pm	pm
88*	Startersbeleid ondernemers Voorgesteld wordt om het startersbeleid voor ondernemers te beëindigen.	Gezien de terugloop van interesse in het startersbeleid, zijn op dit moment de gevolgen beperkt.		35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
89	Verhoging marktgelden Voorgesteld wordt om de marktgelden voor het innemen van een standplaats op de weekmarkt te verhogen.	Een gefaseerde verhoging van de tarieven met 10% levert een meeropbrengst op van ca. € 5.000. Mogelijk dat de animo voor het innemen van een standplaats op de Middelburgs markt door de verhoging afneemt.		1.250	2.500	3.750	5.000	5.000

Nr	Ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Wonen, woonomgeving en economie							
90*	Welstandsbeleid / kwaliteitsteam	Het Q-team en de erfgoedcommissie worden samengevoegd met de Welstandscommissie, waardoor een besparing bereikt kan worden op de kosten van vergaderingen.	pm	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
91*	Wijkplannen alleen nog digitaal beschikbaar stellen	De tweejaarlijkse wijkplannen blijven vervaardigd worden, maar worden niet langer gedrukt en verspreid. De plannen zijn dan alleen nog digitaal te raadplegen.		12.500	12.500	12.500	12.500	12.500
Totaal ombuigingen budgetten				60.750	72.000	73.250	74.500	74.500
Totaal ombuigingen formatie			-	-	-	-	-	-
Totaal ombuigingen budgetten en formatie				60.750	72.000	73.250	74.500	74.500

Binnen het programma wonen, woonomgeving en economie heeft het college onderstaande voorstellen niet gehonoreerd:

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Programma Wonen, woonomgeving en economie							
94	Economische impuls Zeeland De deelname aan deze organisatie zou beëindigd kunnen worden.	De Economische Impuls Zeeland wordt gefinancierd door bijdragen van de overheden en is een goed voorbeeld van samenwerking. Als de gemeente terugtreedt uit deze organisatie moeten de taken door de gemeente zelf worden uitgevoerd of moeten deze vervallen. Omdat de samenwerking nu wordt geïntensiveerd en gelet op de economische belangen ligt beëindiging van de bijdrage aan Impuls niet voor de hand.		46.000	46.000	46.000	46.000	46.000

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Programma Wonen, woonomgeving en economie	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
95	Vermindering ambtelijk inzet op markt De invulling van de markt gebeurt nu nog aan de hand van gemeentelijke eisen over aantal en typen kramen (branchering). Voorgesteld wordt om dat niet meer te begeleiden maar om dat aan de markt over te laten.	Bemoeienis van de gemeente met deze activiteit is niet noodzakelijk. Het geheel overlaten aan de marktondernemers kan ten koste gaan van de diversiteit van het aanbod waardoor de markt minder aantrekkelijk wordt voor bezoekers. Omdat het aantrekkelijk houden van de markt ook in het belang is van de marktcoöplieden, vormt dit niet een echt groot risico.	pm	pm	pm	pm	pm	pm

Algemene Dekkingsmiddelen

Het college heeft de volgende ombuigingsvoorstellen binnen het cluster algemene dekkingsmiddelen:

Nr	Ombuigingsvoorstellen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
	Algemene dekkingsmiddelen							
96	Hondenbelasting Voorgesteld wordt de hondenbelasting te verhogen met 10%.	Het houden van een hond wordt duurder. Het tarief voor de 1e hond wordt verhoogd van € 64,65 per jaar naar € 71,10. Voor elke volgende hond wordt het tarief verhoogd van € 129,30 naar € 142,20.		17.700	17.700	17.700	17.700	17.700
97	Liggelden schepen aan kade Voorgesteld wordt om het liggeld van schepen aan de kades te verhogen.	Een verhoging van de liggelden met 10% leidt tot een stijging van de totale opbrengst met ca. € 9.000.		2.250	4.500	6.750	9.000	9.000
98	Verhogen inkomsten verpachting gemeentelijke locaties Voorgesteld wordt om de pachten te verhogen richting marktconforme prijzen van de kiosken op de markt, de jachthaven en sportaccommodaties.	De exploitanten dragen meer bij voor het gebruik van de voorzieningen.		200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
99	Verhogen Onroerend zaakbelasting (vanaf 2016) Voorgesteld wordt de lijn uit de vorige ombuigingsnota, om de OZB te verhogen naar het Zeeuws gemiddelde (betreft 2016 1%), voort te zetten.	De OZB kan jaarlijks met maximaal de macronorm, die door het Rijk jaarlijks wordt bepaald, worden verhoogd. Overschrijding van deze norm kan gevolgen hebben voor de algemene uitkering (korting).				75.000	75.000	75.000
Totaal ombuigingen budgetten				219.950	222.200	299.450	301.700	301.700
Totaal ombuigingen formatie			-	-	-	-	-	-
Totaal ombuigingen budgetten en formatie				219.950	222.200	299.450	301.700	301.700

Binnen het cluster algemene dekkingsmiddelen heeft het college onderstaande voorstellen niet gehonoreerd:

Nr	Niet gehonoreerde ombuigingsvoorstellen Algemene dekkingsmiddelen	Consequenties	fte	2014	2015	2016	2017	structureel
100	Inkomsten uit precariorechten verhogen Voorgesteld wordt het precariorecht in 2014 te verhogen. De tarieven voor het plaatsen van terrassen worden verhoogd.	De tarieven voor ondernemers worden verhoogd. De tarieven voor met name de terrassen zijn enkele jaren geleden fors verhoogd. Als indicatie: een extra verhoging van 10% levert een meeropbrengst op van ca. € 17.000.		17.000	17.000	17.000	17.000	17.000
101	Onderzoek naar mogelijkheden tot verhogen van leges voor vergunningen op het gebied van recreatie, milieu, sloop, gebruikers, monumenten, bouw, OR, speelautomaten, kabels, inrit, vlaggen, drank en horeca, openlucht,	Hogere leges leiden tot meer inkomsten voor de gemeenten, terwijl de lasten bij de gebruikers worden gelegd.		pm	pm	pm	pm	pm
102	Toeristenbelasting Voorgesteld wordt het tarief voor toeristenbelasting te verhogen tot boven het niveau van de gemeente Veere.	Het tarief wordt verhoogd van € 1,10 per persoon per nacht naar € 1,20.		27.500	27.500	27.500	27.500	27.500